

Tieslietu ministrija

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1536; tālr.: 67036801, 67036716, 67036721; fākss: 67210823, 67285575;
e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv; www.tm.gov.lv

Rīgā

16.07.2019 Nr. 1-22.3/2633

Uz 08.07.2019. Nr.01-11/201
(TM reģ. Nr.5137)

Latvijas Zvērinātu notāru padomei
info@latvijasnotars.lv

*Par galīgajiem lēmumiem disciplinārlietās
Nr.05-04/76 un Nr.05-04/77*

Tieslietu ministrijā 2019.gada 8.jūlijā saņemts Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 5.jūlija galīgais lēmums disciplinārlietā Nr.05-04/76 pret Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāri Ingu Muciņu un Latvijas Zvērinātu notāru disciplinārlietu komisijas 2019.gada 15.marta atzinums disciplinārlietā Nr.05-04/76, kā arī Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 5.jūlija galīgais lēmums disciplinārlietā Nr.05-04/77 pret Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāri Anitu Elksni un Latvijas Zvērinātu notāru disciplinārlietu komisijas 2019.gada 13.jūnija atzinums disciplinārlietā Nr.05-04/77.

Informējam, ka, izvērtējot minētajos galīgajos lēmumos un atzinumos norādītos apstākļus, tieslietu ministrs nolēmis, ka nav lietderīgi pārskatīt Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 5.jūlija galīgos lēmumus disciplinārlietās Nr.05-04/76 un Nr.05-04/77.

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Ar cieņu
valsts sekretāra vietnieka
tiesu jautājumos p.i.

I.Ilgaža

Kalniņa 67036785
kristine.kalnina@tm.gov.lv

Emblēma
Latvijas
Notārs

Latvijas Zvērinātu notāru padome
Kr. Valdemāra iela 20, LV-1010, Rīgā, Latvija, tālrunis 24202100,
e-pasts info@latvijasnotars.lv, www.latvijasnotars.lv
Nod. maks.reģ.nr. LV 00000349625, konts LV04UNLA0002200700649, AS SEB Banka, kods UNLALV2X

Informācija iestādes iekšējai lietošanai

Rīgā

2019.gada 5.jūlijā

GALĪGAIS LĒMUMS

disciplinārlietā Nr. 05-04/77

pret Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāri **Anitu Elksni**

(prakses vieta Skolas iela 31-1, Rīga)

[1] 2019.gada 5.aprīlī Latvijas Zvērinātu notāru padome (turpmāk – Padome) pieņēma lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu pret zvērinātu notāri par iespējamu disciplinārpārkāpuma izdarīšanu – par nekontrolētu biroja darbinieku rīcību, nepatiesu ziņu norādīšanu apliecinājuma tekstā, nepareizu zvērināta notāra amata atlīdzības iekasēšanu un novēlotu maksājumu apliecināšanas dokumenta (kvīts) izsniegšanu, pārkāpjot Ministru kabineta 2013.gada 3.septembra noteikumu Nr.737 “Noteikumi par zvērinātu notāru atlīdzības taksēm un to noteikšanas kārtību” 43.punktu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 12., 23.punktu. Vienlaikus Padome lēma par disciplinārlietas nodošanu Disciplinārlietu komisijai (turpmāk – Komisija) motivēta atzinuma sniegšanai.

[2] Komisija zvērinātas notāres rīcību, nekontrolējot biroja darbiniekus, norādot nepatiesas ziņas apliecinājuma tekstā, nepareizi iekasējot zvērināta notāra amata atlīdzību un novēloti izsniedzot maksājumu apliecināšanu dokumentu (kvīti), pārkāpjot Ministru kabineta 2013.gada 3.septembra noteikumu Nr.737 “Noteikumi par zvērinātu notāru atlīdzības taksēm un to noteikšanas kārtību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 737) 43.punktu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 12., 23.punktu, vērtēja kā disciplinārpārkāpumu. Tomēr Komisija aicina Padomi par pieļauto ētikas normu pārkāpumu zvērinātai notārei nepiemērot disciplinārsodu, izskaidrojot rīcības nepareizību.

[3] Komisijas atzinums tika izskatīts Padomes 2019.gada 5.jūlija sēdē. Uzaicinājums uz Padomes sēdi zvērinātai notārei tika nosūtīts 2019.gada 21.jūnijā, zvērināta notāre Padomes sēdē nebija ieradusies.

[4] Kopsakarībā izvērtējot disciplinārlietas materiālus un Komisijas atzinumu, Padome nepiekrīt Komisijas atzinumam un nepievienojas tajā paustajai motivācijai, jo nav vērtēts izdarītā pārkāpuma smagums un disciplinārās atbildības forma:

[4.1] Disciplinārlietā konstatētie apstākļi norāda uz Notariāta likumā noteiktās apliecinājuma veikšanas un Noteikumos Nr. 737 noteiktās zvērinātu notāru amata atlīdzības iekasēšanas un maksājuma apliecināšanas dokumenta izsniegšanas kārtības neievērošanu (disciplinārpārkāpuma objekts).

[4.2] Objektīvā pusē izpaužas kā valsts amatpersonas aktīvas darbības, kas radījušas negatīvu iespaidu par notariātu un tādējādi nodarīts kaitējums Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas prestižam. To apstiprina apstāklis, ka iesniedzējs zvērinātas notāres rīcību ir aprakstījis publiski sociālajos tīklos (iesniedzēja *Twitter* kontā).

[4.3] Disciplinārpārkāpuma subjekts ir zvērināta notāre, kas veic zvērinātu notāru amata darbības.

[4.3.1] Par pārkāpumu kopumā ir atbildīgs tas, kura amata pienākumos ietilpst attiecīgā darbība, t.i., zvērināta notāre. Tostarp apliecinājuma tekstu un maksājumu apliecināšanu dokumentu (kvīti) sagatavojuši biroja darbinieki.

[4.3.2] Komisija ir vērtējusi tikai to, ka stresa situācijā ir pieļauta neuzmanības kļūda. Faktiski ir vērtēti kļūdas rašanās jeb prettiesiskās rīcības iemesli, bet nav vērtētas iestājušās sekas. Komisija nav ņēmusi vērā, ka zvērināta notāre ir atbildīga par savu un biroja darbību kopumā.

[4.3.3] Padome izšķirošu nozīmi piešķir zvērinātas notāres un palīdzes paskaidrojumu pretrunīgumam, kas atspoguļo biroja darba organizāciju, komunikāciju ar klientu un kļūdu rašanos. Apliecinājuma teksta un maksājuma apliecināšanas dokumenta (kvīts) sagatavošanu raksturo steiga, kas noveda pie Noteikumu Nr. 737 pārkāpuma un patvaļīgas zvērināta notāra amata atlīdzības taksas noteikšanas.

[4.3.4] Minēto apliecina palīdzes paskaidrojums:

[4.3.4.1] “[...] maksājuma dokumentā kā veikto notariālo darbību norādot to pakalpojumu, kas varētu būt iespējami tuvāks klientam sniegtā pakalpojuma būtībai.”

[4.3.4.2] “Tā kā kvītī minētā summa neatbilda nevienam notariālajam pakalpojumam noteiktajam izcenojumam, pēc notāres norādījuma kvītī netika norādīts, par kādu tieši pakalpojumu šī naudas summa ir tikusi iekasēta.”

[4.3.5] No zvērinātas notāres paskaidrojuma izriet, ka palīdzē “savus sniegtos pakalpojumus saistībā ar līguma teksta projekta sagatavošanu novērtēja kā klientam sniegtu juridisko palīdzību” un “steigā klientam kvītī izrakstīja tikai par vienu veikto darbību”.

[4.3.6] No zvērinātas notāres paskaidrojuma izriet, ka šis gadījums ir uzskatāms par ārkārtēju incidentu, nevis vispārēju praksi. To atspoguļo palīdzes paskaidrojums: “Situācija nebija tipiska un ir radusies tikai un vienīgi ar mērķi novērst konflikta situāciju.” Padomes uzskata, ka iekšējās kontroles pārbaudes rezultāti to apliecina, jo netika konstatēti trūkumi un pārkāpumi finanšu vadībā.

[4.4] Padomes ieskatā, uzliekot disciplinārsodu, jāņem vērā ne tikai izdarītā pārkāpuma raksturs, bet jāizvērtē arī izdarītā pārkāpuma subjektīvā puse.

[4.4.1] Zvērinātas notāres vaina disciplināras pārkāpumā ir izpaudusies vieglas neuzmanības formā. Disciplinārpārkāpums atzīstams par izdarītu aiz vieglas neuzmanības, ja zvērināts notārs, kas to izdarījis, nav paredzējis savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju un nav vēlējis šādu seku iestāšanos, kaut gan tās varēja paredzēt, un tās bija jāparedz.

[4.4.2] No disciplinārlietas materiāliem ir konstatējama zvērinātas notāres vainas forma – viegla neuzmanība, kas izpaudās tādējādi, ka zvērinātai notārei bija zināmi zvērināta notāra pienākumi taisot apliecinājumus, tomēr viņa, pienācīgi nekontrolējot biroja darbinieku rīcību, norādīja nepatiesas ziņas apliecinājuma tekstā, neievēroja zvērināta notāra amata atlīdzības taksas un novēloti izsniedza maksājumu apliecināšanu dokumentu (kvītī).

[4.4.2.1] Zvērināta notāre nav paredzējusi, ka, norādot nepatiesas ziņas apliecinājuma tekstā un, neievērojot zvērināta notāra amata atlīdzības taksas, var iestāties nelabvēlīgas sekas, tomēr nav vēlējusies šādu seku iestāšanos. Ņemot vērā zvērinātas notāres kvalifikāciju un darba pieredzi notariātā, viņa varēja būt un viņai bija jābūt pietiekami uzmanīgai, lai stresa situācijā pareizi sagatavotu apliecinājumu un iekasētu zvērinātu notāru amata atlīdzības taksas.

[4.4.2.2] No lietas apstākļiem izriet, ka zvērināta notāre nav paredzējusi, ka nekontrolētas biroja darbinieku rīcības rezultātā tiks sagatavots kļūdainš publiskš apliecinājums, un tiks nepareizi iekasēta zvērinātu notāru amata atlīdzības takse, un nav vēlējusies šādu seku iestāšanos. Tai pašā laikā, atbilstošā zvērināta notāra pienākumus regulējošo tiesību normu prasībām, zvērinātai notārei bija jāievēro Notariāta likuma normas un tās jāpiemēro nekļūdīgi, tādēļ zvērināta notāre varēja nelabvēlīgo seku iestāšanos paredzēt un viņai bija tās jāparedz.

[4.4.3] Zvērināta notāre savu vainu atzina, par ko liecina pārrunas ar biroja darbiniekiem un veiktā pienākumu un atbildības pārdale starp biroja darbiniekiem, lai turpmāk praksē izslēgtu šādas situācijas.

[4.4.4] Disciplinārpārkāpuma sastāva noteicošais elements ir prettiesiskā rīcība, pārkāpjot Noteikumu Nr. 737 43.punktu un ētikas normas. Amata pienākumu nekvalitatīva vai novēlota

pildīšana jau pati par sevi ir disciplinārpārkāpums. Kaitīgās sekas vienīgi pastiprina atbildību, tādējādi piemērojot sodu, šis ir vērā ņemams apstāklis.

[5] Izvērtējot disciplinārsoda piemērošanas lietderību un pamatotību, Padome ņēma vērā šādus apstākļus:

[5.1] Lietā konstatēts zvērinātas notāres pārkāpums – Noteikumu Nr.737 43.punkta un Ētikas kodeksa 7., 12., 23.punkta prasību neievērošana, kā rezultātā taisīts kļūdainais apliecinājums un nepareizi iekasēta zvērinātu notāru amata atlīdzības takse, novēloti izsniedzot maksājuma apliecināšanu dokumentu (kvīti), un notikusi zvērinātu notāru prestiža un uzticības valsts tiesu sistēmai mazināšana.

[5.2] Zvērināta notāre nav apstrīdējusi vai noliegusi disciplinārlietā konstatētos lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus.

[5.3] Valsts amatpersonām, tai skaitā zvērinātiem notāriem, ir paaugstinātas prasības attiecībā uz tiesību normu un ētikas normu ievērošanu.

[5.4] Augstākā tiesa ir atzinusi, ka ierēdņa pārkāpuma būtiskais kaitējums izpaužas arī apstākļi, ka šāda nodarījuma izdarīšana pati par sevi stipri kaitē sabiedrības uzticībai valsts pārvaldei. Principā vienmēr, kad nodarījumu izdara valsts amatpersonas, šis apstāklis vērtējams kā vainu pastiprinošs apstāklis. Tiesiskā valstī šis princips ir svarīgs, jo nevar likt vienlīdzības zīmi starp nodarījumu, ko izdarījusi privātpersona, un nodarījumu, ko izdarījusi amatpersona, pildot dienesta pienākumus (*Augstākās tiesas 2012.gada 13.jūlija sprieduma lietā SKA-344/2012 14.punkts*). Kaut arī šis spriedums attiecas uz civildienesta jautājumiem, tajā secināto var attiecināt arī uz zvērinātu notāru un citu brīvo juridisko profesiju pārstāvju disciplinārlietu jautājumiem. Zvērinātu notāru pieļauta prettiesiska vai neētiska rīcība mazina sabiedrības uzticību notariātam.

[5.5] Padome, vērtējot disciplinārlietā esošo informāciju un zvērinātas notāres paskaidroto, guva pārliecību, ka zvērināta notāre apzinās pieļautā pārkāpuma nopietnību, to, ka šāda rīcība ietekmē notariāta reputāciju. Padome guva pārliecību arī par to, ka zvērināta notāre turpmākajā praksē šādas situācijas nepieļaus un biroja darbu organizēs tā, lai to nepieļautu arī zvērinātas notāres biroja darbinieki.

[5.6] Padomes ieskatā disciplināratbildības galvenais mērķis ir zvērināta notāra izpratnes veidošana par viņa nepareizo rīcību un turpmāku līdzīgu pārkāpumu prevencija – kā šā notāra, tā arī citu zvērinātu notāru praksē. Zvērināta notāre ir pilnībā apzinājusies savu pārkāpumu, savas rīcības radīto kaitējumu visu Latvijas notāru reputācijai un izteikusi par to patiesu nožēlu, kā arī apņēmusies veikt nopietnas izmaiņas savā un sava biroja darbībā kā saturiski, tā organizatoriski.

[5.7] Padome ņēma vērā zvērinātas notāres ilggadējo praksi un to, ka atzinuma pieņemšanas brīdī zvērināta notāre nav disciplināri sodīta. Apstāklis, ka zvērināta notāre nav disciplināri sodīta, nevar kalpot par iemeslu tam, lai zvērināta notāre tiktu atbrīvota no disciplināratbildības. Proti, izdarot konkrētu disciplinārpārkāpumu, tiek vērtēts tā smagums, radītās sekas, nevis amatpersonas iepriekšējo disciplinārpārkāpumu esība vai neesamība.

[5.8] Disciplinārlietā nav konstatēti atbildību pastiprinošie un mīkstinājošie apstākļi, kā arī nav konstatējami citi disciplinārpārkāpumu raksturojoši apstākļi, kas norādītu uz bargākā soda piemērošanas nepieciešamību. Tieši pretēji, tādi lietas apstākļi kā vainas forma (viegla neuzmanība) un iepriekšēju disciplinārsodu neesība ir pamats soda izvēlē noslikties par labu vieglākajam disciplinārsodam. Padomes ieskatā zvērinātai notārei par pieļauto normatīvo aktu pārkāpumiem piemērojams vieglākais sods – piezīme, jo šāds soda veids sasniegtu gan sodīšanas, gan preventīvo mērķi, vienlaikus nepārkāpjot samērīguma robežas.

Ievērojot izklāstīto un atsaucoties uz Komisijas 2019.gada 13.jūnija atzinumu, kurš pievienots šā lēmuma pielikumā un ir tā neatņemama sastāvdaļa, kā arī pamatojoties uz Notariāta likuma 183. un 184.pantu, **Padome**

nolemj:

- 1) **zvērinātas notāres rīcība par biroja darbinieku rīcības nekontrolēšanu, nepatiesu ziņu norādīšanu apliecinājuma tekstā, zvērināta notāra amata atlīdzības nepareizu**

iekasēšanu un novēlotu maksājumu apliecinoša dokumenta (kvīts) izsniegšanu, tādējādi pārkāpjot Ministru kabineta 2013.gada 3.septembra noteikumu Nr.737 "Noteikumi par zvērinātu notāru atlīdzības taksēm un to noteikšanas kārtību" 43.punktu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 12., 23.punktu, ir atzīstama par disciplinārpārkāpumu;

2) zvērinātai notārei piemērot disciplinārsodu, izsakot piezīmi.

Šis lēmums stājas spēkā Notariāta likuma 185. pantā noteiktajā kārtībā.

Pielikumā: Disciplinārlietu komisijas atzinuma lietā Nr. 05-04/77 pret zvērinātu notāri noraksts uz piecām lapām.

Priekšsēdētājs

(personiskais paraksts) J.Skrastiņš

Priekšsēdētāja vietniece

(personiskais paraksts) A.Maldupe-Krūmiņa

Padomes locekļi

(personiskais paraksts) E.Igaune-Sēle

(personiskais paraksts) A.Jaunpujēns

(personiskais paraksts) A.Kaupe

(personiskais paraksts) I.Sauliete

(personiskais paraksts) S.Stīpniece

(personiskais paraksts) E.Virko

NORAKSTS PAREIZS:

Datums laika zīmogā

Padomes priekšsēdētājas Jānis Skrastiņš

Drošs elektroniskais paraksts

Emblēma
Latvijas
notārs
Latvijas Zvērinātu notāru disciplinārlietu komisija
Kr.Valdemāra ielā 20, Rīgā, LV-1010

Rīgā

2019.gada 13. jūnijā, Nr. 05-04/77

Latvijas Zvērinātu notāru padomei

ATZINUMS

disciplinārlietā Nr. 05-04/77
pret [..] zvērinātu notāri [..]
(prakses vieta [..])

Pamatojoties uz Notariāta likuma 181.pantu un Zvērinātu notāru kolēģijas kopsapulces 2018.gada 22.marta lēmumu par Disciplinārlietu komisijas ievēlēšanu,

Disciplinārlietu komisija – Ilze Freidenfelde, Ilze Metuzāle, Gija Zablovskā –

izmeklējusi ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes 2019.gada 5.aprīļa lēmumu Nr. 05-04/77 ierosināto disciplinārlietu pret zvērinātu notāri, konstatēja:

Aprakstošā daļa

[1] Ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes (turpmāk – **Padome**) lēmumu Disciplinārlietu komisijai (turpmāk – **Komisija**) atzinuma sniegšanai nodota ierosinātā disciplinārlieta pret zvērinātu notāri par iespējamu disciplinārpārkāpuma izdarīšanu.

[2] Lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu konstatēts:

[2.1] 2019. gada 5.aprīļa sēdē izskatīja iesniedzēja iesniegumu par zvērinātas notāres rīcību, norādot apliecinājuma tekstā nepatiesas ziņas un neizsniedzot maksājumu apliecinošu dokumentu (kvīti vai rēķinu), tādējādi pieļaujot nodokļu nemaksāšanu valstij.

[2.2] 2019.gada 12.martā Padome saņēma iesniedzēja e-pasta vēstuli, kurā norādīts, ka lūdzis sagatavot dāvinājuma līgumu un apliecināt paraksta īstumu uz viena līguma eksemplāra. Ierodoties notāres birojā, iesniedzējs saņēma maksājumu apliecinošu dokumentu (kvīti) tikai par daļu no samaksātās summas. Turklāt apliecinājuma tekstā norādītas nepatiesas ziņas, ka: “ieradās zemāk norādītās personas ar 20.02.2019. sagatavotu dokumentu”.

[2.3] 2019.gada 12.marta vēstulē Padome zvērinātai notārei pieprasīja rakstisku paskaidrojumu. No zvērinātas notāres 2019. gada 20.marta paskaidrojuma izriet:

[2.3.1] No zvērinātas notāres palīdzes vārdiem izriet, ka, izvērtējot iesniegtos dokumentus, viņai bija radusies pārliecība, ka līdzēji ieradīsies apliecināt parakstus uz pašu jau sagatavota dokumenta projekta. Tāpēc bija sagatavots tikai parakstu īstuma apliecinājuma teksts. Kad palīdzēji saprata līdzēju vēlmi, 2019.gada 20.februārī viņa sagatavoja līguma projektu.

[2.3.2] Steigā kļūdoties, palīdzēji izrakstīja kvīti tikai par vienu veikto notariālo darbību, proti, par 37,30 EUR, kas kopā ar PVN ir 45,84 EUR.

[2.3.3] Konstatējot kasē skaidras naudas pārpalikumu salīdzinājumā ar veiktajām notariālajām darbībām, nākamajā dienā, 2019.gada 21.februārī zvērināta notāre noskaidroja situāciju, noformēja maksājumu apliecinošu dokumentu par papildus sniegto pakalpojumu par 24.80 EUR, kas kopā ar PVN ir 30,01 EUR.

[2.3.4] Zvērināta notāre izrunāja ar darbiniekiem radušos situāciju un aicināja iesniedzēju uz personisku tikšanos, lai atvainotos un izskaidrotu situācijas rašanās iemeslus. Iesniedzējs atteicās ierasties.

[2.3.5] Zvērināta notāre apzinās palīdzes pieļauto kļūdu, neievērojot zvērinātu notāru amata atlīdzības taksas un neizrakstot kvīti. Zvērināta notāre nešaubās par palīdzes godaprātu, un norāda, ka turpmāk pievērsīs lielāku uzmanību maksājumu apliecinājošu dokumentu izrakstīšanai.

[3] Ievērojot izklāstīto un saskaņā ar Notariāta likuma 180.pantu Padome ierosināja disciplinārlietu pret zvērinātu notāri par iespējamu disciplinārpārkāpuma izdarīšanu – par nekontrolētu biroja darbinieku rīcību, nepatiesu ziņu norādīšanu apliecinājuma tekstā, nepareizu zvērināta notāra amata atlīdzības iekasēšanu un novēlotu maksājumu apliecinājoša dokumenta (kvīts) izsniegšanu, pārkāpjot Ministru kabineta 2013.gada 3.septembra noteikumu Nr.737 “Noteikumi par zvērinātu notāru atlīdzības taksēm un to noteikšanas kārtību” 43.punktu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 12., 23.punktu. Padome ir lūgusi Komisijai sniegt motivētu atzinumu līdz 2019. gada 3.maijam.

[4] Zvērināta notāre atsaucās Komisijas aicinājumam un ieradās Komisijas sēdē paskaidrojumu sniegšanai klātienē. Zvērinātas notāres mutiski sniegtie paskaidrojumi pēc būtības neatšķīrās no paskaidrojumiem, kas rakstveidā sniegti Padomei un pievienoti disciplinārlietas materiāliem. Zvērināta notāre norādīja, ka labi atceras šo konfliktsituāciju. Zvērināta notāre atzina, ka konkrētā situācija ir pārrunāta birojā, veikta pienākumu un atbildības pārdale starp biroja darbiniekiem, lai turpmāk praksē izslēgtu šādas situācijas.

[5] 2019.gada 26.aprīļa sēdes laikā Komisija izvērtēja disciplinārlietas materiālus un zvērinātas notāres rakstiski un mutiski (Komisijas sēdes laikā) sniegtos paskaidrojumus, un nolēma lūgt Padomei atzinu sniegšanas termiņa pagarinājumu un pirms atzinuma sniegšanas:

[5.1] veikt iekšējās kontroles pārbaudi zvērinātas notāres birojā, lai pārliecinātos par finanšu uzskaites atbilstību maksājumu apliecinājošiem dokumentiem (kvītiem vai rēķiniem) par 2019.gada janvāri – aprīli, t.sk. iesniedzējam izsniegtās kvītis;

[5.2] un pieprasīt palīdzēi iesniegt rakstisku paskaidrojumu.

[6] 2019.gada 30.maijā Iekšējās kontroles komisija pārbaudē konstatēts, ka finanšu vadības un personālvadības dokumenti ir noformēti atbilstoši prasībām.

[6.1] Veikta dokumentu par notariālo darbību izpildi pārbaude par laika posmu no 2019.gada 1.janvāra līdz 30.aprīlim, t.sk. veikta aktu un apliecinājuma reģistra izdrukas par 2019. gada janvāri, notariālo aktu grāmatas par 2019. gada janvāri un maksājumu apliecinājošu dokumentu (kvītis vai rēķinus) par 2019.gada janvāri salīdzinoša izpēte. Darījumu apliecinājošu dokumentu (kvīšu) noformēšana ir atbilstoša normatīvo aktu izvirzītajām prasībām. Zvērināta notāre ievēro noteiktās zvērinātu notāru atlīdzības taksas. Veikta finanšu vadības dokumentu pārbaude, t.sk. informācija par nodokļu un nodevu samaksu par 2019.gada janvāri – aprīli. Zvērināta notāre ievēro valsts nodevu un nodokļu likmes. Trūkumi nav konstatēti.

[6.2] Zvērināta notāre birojā ir seši algoti darbinieki, ar kuriem noslēgti darba līgumi. Trūkumi nav konstatēti.

[7] No palīdzes paskaidrojuma izriet:

[7.1] 2019. gada 15. februārī ar klientu iesniedzēju notika telefona saruna, kurā klients vēlējas pieteikt vizīti pie zvērinātas notāres, lai apliecinātu parakstu īstumu uz pašu sagatavota dāvinājuma līguma. Uz klienta jautājumu par pakalpojuma izmaksām, palīdzē atbildēja, ka tas būs EUR 73.07.

[7.2] 2019. gada 20. februārī iesniedzējs un viņa tēvs ieradās birojā, un sarunas gaitā palīdzē secināja, ka klienti ar parakstu apliecināšanu ir sapratuši viņu parakstu īstuma apliecināšanu uz jau gatava – proti, notāra sagatavota līguma teksta, un minētajā sakarā izteica savu neapmierinātību ar radušos situāciju.

[7.3] Pēc pārrunām ar klientiem, kuri uzstāja, ka viņiem ir tiesības saņemt pilnu pakalpojumu sev rezervētajā laikā, palīdzēja sagatavot līguma projektu. Pēc dāvinājuma līguma parakstīšanas darījuma dokumenti tika noformēti atbilstoši klientu izteiktajai vēlmei, t.i., tika apliecināts viņu paraksta īstums uz viena no līguma eksemplāriem. Attiecībā par apliecinājuma tekstā ietverto norādi: „ar sagatavotu dokumentu” palīdzēja paskaidrojot, ka apliecinājuma tekstu kā tādu, kuru vajag tikai pievienot līdzēju pašu sagatavotajiem un notāra klātbūtnē parakstītajiem dokumentiem, viņa bija sagatavojusi divos eksemplāros jau iepriekš, bet stresa situācijā pieļāva kļūdu - no apliecinājuma teksta neizdzēšot norādi „ar sagatavotu dokumentu”.

[7.4] Pēc darījuma pabeigšanas un dokumentu parakstīšanas, palīdzēja izrakstīt maksājumu dokumentu – kvīti. Darījuma dalībnieki tika informēti, ka līguma projekta sagatavošanas izmaksas ir EUR 66.28, un tādējādi kopējā izmaksu summa (ieskaitot parakstu īstuma apliecināšanu uz viena no līguma eksemplāriem EUR 45.84 apmērā) būs EUR 112.12. Klienti šādu summu maksāt atteicās, pamatojot atteikumu ar to, ka viņiem konkrēta pakalpojuma cena ir nosaukta iepriekš.

[7.5] Lai nesaasinātu jau tā saspringto situāciju, palīdzēja izrakstīt kvīti par sniegto pakalpojumu - parakstu īstuma apliecināšanu EUR 45.84 apmērā. Klients samaksāja EUR 75.85 un devās prom. Atlikusī summa EUR 30.01 neatbilda taksēs minētajam izcenojumam par līguma projekta sagatavošanu, tāpēc palīdzēja nolēma kvīti izrakstīt vēlāk, un maksājuma dokumentā kā veikto notariālo darbību norādot to pakalpojumu, kas varētu būt iespējami tuvāks klientam sniegtā pakalpojuma būtībai.

[7.6] Dienas beigās zvērināta notāre konstatēja skaidras naudas pārpalikumu. Nākamajā dienā 21. februārī zvērināta notāre deva palīdzību norādījumu izrakstīt kvīti par summu EUR 30.01, PVN ieskaitot. Tā kā kvīti minētā summa neatbilda nevienam notariālajam pakalpojumam noteiktajam izcenojumam, pēc zvērinātas notāres norādījuma kvīti netika norādīts, par kādu tieši pakalpojumu šī naudas summa ir iekasēta.

[7.7] Palīdzēja norādīt, ka situācija nebija tipiska un ir radusies tikai un vienīgi ar mērķi novērst konflikta situāciju. Palīdzēja atzina savas pieļautās kļūdas un atvainojas visai notāru sabiedrībai par negatīvu iespaidu radīšanu un ēnas mešanu uz notariātu.

[8] 2019.gada 13.jūnija sēdes laikā Komisija atkārtoti izvērtēja disciplinārlietas materiālus un iekšējās kontroles pārbaudes rezultātus.

Motīvu daļa

Ņemot vērā konstatētos apstākļus un izvērtējot disciplinārlietas materiālus, Komisija secina:

[9] Disciplinārpārkāpuma sastāvu veido disciplinārpārkāpuma objekts – normatīvajos aktos noteiktā apliecinājuma veikšanas, zvērinātu notāru amata atlīdzības iekasēšanas un maksājuma apliecināšana dokumenta izsniegšanas kārtība, objektīvā puse – aktīva darbība, veicot notariālu apliecinājumu un iekasējot amata atlīdzību, subjekts – zvērināta notāre, kas veic zvērinātu notāru amata darbības, un subjektīvā puse – aiz neuzmanības izdarīts pārkāpums.

[10] Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa (turpmāk – Ētikas kodekss) 7.punkts noteic, ka, izpildot amata pienākumus, zvērināts notārs rīkojas likumīgi un pareizi. Savukārt atbilstoši Ētikas kodeksa 12. un 22.punktam zvērināts notārs gādā, lai minētos principus ievērotu arī visi viņa biroja darbinieki, vienlaikus gādājot par kvalitatīvu, klientu vajadzībām atbilstošu un optimālu darba organizāciju.

[10.1] Padome ir konstatējusi, ka apliecinājuma teksts neatbilst faktiskajiem apstākļiem, jo tajā norādītās ziņas, ka iesniedzējs ieradies ar sagatavotu dokumentu, ir nepatiesas.

[10.2] No zvērinātas notāres paskaidrojuma izriet nepilnības zvērinātas notāres biroja darba organizācijā un kontrolē pār darbinieku rīcību, kas izpaužas dokumenta ātrā sagatavošanā, iekļaujoties konkrētajam klientam atvēlētajā laikā, lai neradītu nobīdi no klientu apkalpošanas pieraksta.

[10.3] Palīdzes paskaidrojums apstiprina to, ka palīdzē stresa situācijā ir pieļāvusi kļūdu, un no apliecinājuma teksta nav izdzēsusi norādi „ar sagatavotu dokumentu”.

[10.4] Komisijas ieskatā paskaidrojumā minētais apstiprina, ka biroja darbinieku rīcības rezultātā ir pieļauta neuzmanības kļūda, tomēr steiga nevar kalpot par attaisnojumu šādai rīcībai. Komisija, izvērtējot lietas apstākļus, secina, ka faktiskais apstākļi – steiga ir kalpojusi par iemeslu nepatiesu ziņu norādīšanu apliecinājuma tekstā. Šie apstākļi liecina par ētikas normu pārkāpumu, kas minēti Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 12.punktā.

[11] Ministru kabineta 2013.gada 3.septembra noteikumu Nr.737 “Noteikumi par zvērinātu notāru atlīdzības taksēm un to noteikšanas kārtību” (turpmāk – Noteikumi Nr.737) 43.punkts nosaka zvērinātu notāru atlīdzības taksī par projektu sastādīšanu - 54,78 EUR.

[11.1] Ētikas kodeksa 23.punkts nosaka, ka zvērināts notārs ievēro noteiktās atlīdzības taksēs.

[11.2] Profesionālā ētika prasa no zvērināta notāra finanšu lietas kārtot īpaši “uzmanīgi un precīzi”. Maksājuma apliecināšana dokumenta (kvīts) neizsniegšana un vēlāka tās nepareiza izsniegšana nav uzskatāma par rūpīgu un uzmanīgu finanšu lietu vešanu.

[11.3] 2019.gada 20.februārī zvērināta notāre neizsniedza iesniedzējam maksājumu apliecināšanu dokumentu (kvīti) par dāvinājuma līguma projekta sagatavošanu 54,78 EUR. Nākamajā dienā, 2019.gada 21.februārī zvērināta notāre noformēja maksājumu apliecināšanu dokumentu (kvīti) par 24.80 EUR neatbilstoši Noteikumos Nr.737 noteiktajam.

[11.4] Zvērināta notāre atzina savu kļūdu, t.sk. palīdzē, ka nav pievērsusi vajadzīgo uzmanību maksājuma dokumentā (kvīti) norādītajai summai, tomēr, konstatējot nesakritību, labojusi to. Līdz ar to nevar uzskatīt, ka zvērināta notāre būtu apzināti iesaistījusies darbībās, kuras acīmredzami kalpo prettiesiskiem mērķiem.

[11.5] Komisija secina, ka zvērināta notāre ir pieļāvusi kļūdu stresa situācijā, jo iekšējās kontroles pārbaudē netika konstatēti pārkāpumi un trūkumi, tādējādi netika konstatēta sistēmiska darbība. Konstatējot nesakritību, zvērināta notāre sekas novērsa uzreiz nākamā dienā.

[11.6] Komisija konstatē, ka iesniedzējam par zvērināta notāra amata darbībām ir izsniegti divi maksājumu apliecināšanas dokumenti (kvītis) neatbilstoši faktiski sniegtajai notariālajai darbībai, tādējādi pārkāpjot Noteikumu Nr.737 43.punktu un Ētikas kodeksa 23.punktu.

[12] Ētikas kodeksa 4.punkts nosaka, ka zvērināts notārs aizstāv savas profesijas godu un cieņu. Ņemot vērā, ka iesniedzēja gadījums ir aprakstīts publiski sociālajos tīklos (iesniedzēja *Twitter* kontā), Komisija pievienojas Padomes secinājumam, ka minētais apstākļi ir radījis negatīvu iespaidu par notariātu un zvērinātu notāru godīgumu, tādējādi nodarījis ievērojamu kaitējumu Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas un zvērināta notāra amata prestižam.

[13] Komisijas ieskatā notāre ir sniegusi pietiekamus un pilnīgus paskaidrojumus, lai vispusīgi izmeklētu disciplinārlietu un sniegtu atzinumu Padomei šajā lietā. Izvērtējot disciplinārsoda piemērošanas lietderību un pamatotību, Komisija ņēmusi vērā šādus apstākļus:

[13.1] Disciplinārlietā nav noliegti vai apstrīdēti lietas faktiskie apstākļi. Komisija disciplinārlietas izmeklēšanas laikā ir guvusi pārliecību, ka nepatiesu ziņu norādīšana apliecinājuma tekstā un nepareiza zvērināta notāra amata atlīdzības iekasēšana ir bijusi neuzmanības kļūda.

[13.2] Zvērināta notāre disciplinārpārkāpumu ir izdarījusi aiz neuzmanības. Zvērināts notārs, kas to izdarījis, ir paredzējis savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju, bet vieglprātīgi palāvis, ka tās neiestāsies vai varēs novērst, vai arī nav paredzējis šādu seku iestāšanās iespēju, kaut gan tās varēja paredzēt un bija jāparedz.

[13.3] Komisija ņēma vērā notāres vaļsirdīgo pārkāpuma atzīšanu, kas vērtējams kā atbildību mīkstinošs apstākļi. Komisija augstu vērtē notāres ierašanos uz Komisijas sēdi un paskaidrojumu sniegšanu, atzīstot savu rīcības nepareizību. No disciplinārlietas materiāliem izriet, ka notāre nenoliedz savus pieļautos pārkāpumus, un nožēlo savas rīcības sekas. Zvērināta notāre ir

pārrunājusi situāciju ar biroja darbiniekiem. Notāre apzinās savu rīcību, ar to radītās sekas, kuras viņa kā amatpersona varēja paredzēt, un ir sapratusi savu pārkāpumu raksturu.

[13.4] Komisija ir ņēmusi vērā, ka zvērināta notāre iepriekš nav disciplināri sodīta.

[13.5] Komisija ir vērtējusi vaļsirdīgas pārkāpuma atzīšanas ietekmi uz atzinumu. Komisija, vērtējot notāres paskaidrojumus un attieksmi un kļūdu rašanās iemeslus kopsakarībā, guva pārliecību, ka notāres attieksme pret amata pienākumu izpildi ir augsta, īpašu uzmanību pievēršot klientu interešu aizsardzībai. Rezultātā nekādas tiesiskās sekas nav iestājušās.

[13.6] Izvērtējot disciplinārsoda lietderību, Komisija uzskata, ka disciplinārsoda nepiemērošanai būtu lielāka preventīvā slodze, kas ietver būtiskāku morālo nosodījumu salīdzinājumā ar disciplinārsodu – piezīmi. Tādējādi, izskaidrojot notārei rīcības nepareizību, būtu iespējams efektīvāk sasniegt vienu no disciplinārlietu izskatīšanas procesa mērķiem – turpmāk novērst disciplinārlietas ietvaros konstatēto Notariāta likuma normas pārkāpumu.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Notariāta likuma 181. pantu, Komisija

atzīst:

- 1) **zvērinātas notāres rīcība, nekontrolējot biroja darbinieku rīcību, norādot nepatiesas ziņas apliecinājuma tekstā, nepareizi iekasējot zvērināta notāra amata atlīdzību un novēloti izsniedzot maksājumu apliecināšu dokumentu (kvīti), pārkāpjot Ministru kabineta 2013.gada 3.septembra noteikumu Nr.737 "Noteikumi par zvērinātu notāru atlīdzības taksēm un to noteikšanas kārtību" 43.punktu un Latvijas Zvērinātu notāru Ētikas kodeksa 7., 12., 23.punktu, ir vērtējama kā disciplinārpārkāpums;**
- 2) **Aicināt Latvijas Zvērinātu notāru padomi zvērinātai notārei par pieļauto ētikas normu pārkāpumu nepiemērot disciplinārsodu, izskaidrojot rīcības nepareizību.**

Komisijas locekles

(personīgais paraksts) I.Feidenfelde

(personīgais paraksts) I.Metuzāle

(personīgais paraksts) G.Zablovska

NORAKSTS PAREIZS:

Datums laika zīmogā

Padomes priekšsēdētājs Jānis Skrastiņš

Drošs elektroniskais paraksts